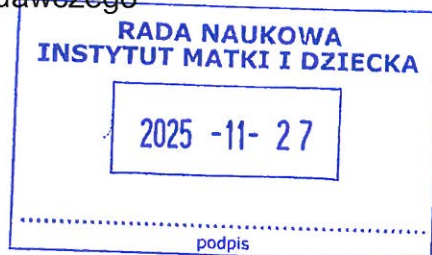

Gliwice, dn. 23.11.2025r.

Prof. dr hab. n. med. Barbara Bobek-Billewicz
Kierownik Zakładu Radiologii i Diagnostyki Obrazowej
Narodowego Instytutu Onkologii – Państwowego Instytutu Badawczego
im. Marii Skłodowskiej-Curie, oddział w Gliwicach

Recenzja

rozprawy doktorskiej lekarza Pauliny Sobieraj

pt. Optymalizacja oceny i planowania leczenia rzadkich guzów miednicy mniejszej
u dzieci w oparciu o badanie metodą rezonansu magnetycznego

Dziedzina nauki : dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu

Dyscyplina naukowa : nauki medyczne

Promotor : prof. dr hab. n. med. Monika Bekiesińska – Figatowska

Przedstawiona mi do recenzji rozprawa doktorska lek. Pauliny Sobieraj składa się z trzech artykułów oryginalnych opublikowanych w recenzowanych czasopismach.

Publikacja 1 :

Sobieraj Paulina , Małas Zofia , Issat Tadeusz , Raciborska Anna , Bekiesińska – Figatowska Monika

Rhabdomyosarcoma of the genitourinary system in girls – the role of magnetic resonance imaging in diagnosis , treatment monitoring and follow-up

Ginekologia Polska 2024 ; 95 : 32 – 39

Punkty MNiSW = 40 ; IF 1,2

Publikacja 2:

Sobieraj Paulina, Bekiesińska – Figatowska Monika

Atypical Pelvic Tumors in Children

Cancers , 2025 , 17 , 619

Punkty MNiSW = 140 ; IF = 4,4

Publikacja 3:

Sobieraj Paulina , Bilska Katarzyna , Bekiesińska – Figatowska Monika

The reproductive system and breast metastases – a narrative review and case series of metastases from soft tissue and bone sarcomas in girls

Polish Journal of Radiology , 2025 ; 90 : 84-96

Punkty MNiSW =70 , IF=1,6

Łączna punktacja tych dwóch publikacji : IF - 7,2 , liczba punktów MNiSW 250

Opublikowanie wyników prac lek. Pauliny Sobieraj w czasopismach z IF świadczy o wysokim poziomie tych prac.

Przedstawiona mi do recenzji rozprawa doktorska składa się z 11 rozdziałów zatytułowanych:

1. Wykaz publikacji naukowych wchodzących w skład cyklu ; 2) streszczenie ; 3) Summary ; 4) wstęp ; 5) cel pracy 6) materiały i metody ; 7) kopie opublikowanych prac ; 8) podsumowanie i wnioski ; 9) piśmiennictwo ; 10) oświadczenia współautorów publikacji określające indywidualnych wkład w powstałe prace ; 11) podziękowania.

Temat rozprawy doktorskiej jest właściwie wybrany, dotyczy zagadnienia klinicznie istotnego.

Nowotwory miednicy mniejszej u dzieci są rzadkie, a dodatkowo jest to grupa niejednorodna pod względem budowy histologicznej oraz obrazu klinicznego i radiologicznego. Powoduje to, że często brak jednoznacznych wytycznych postępowania i w konsekwencji indywidualizację leczenia w oparciu o doświadczenia własne ośrodka i dane literaturowe. Diagnostyka obrazowa, zwłaszcza z wykorzystaniem rezonansu magnetycznego (MR) odgrywa kluczową rolę w określeniu charakteru zmiany oraz jej rozległości i stosunku do narządów sąsiednich a w konsekwencji wyboru optymalnej metody leczenia.

Badanie usg jest zwykle pierwszym badaniem u dzieci z podejrzeniem guza miednicy a badanie MR jest z złotym standardem wykorzystywanym na każdym etapie od rozpoznania i oceny stopnia zaawansowania, przez planowanie leczenia, ocenę skuteczności leczenia i powikłań po follow-up.

Wszystkie trzy publikacje składające się na rozprawę doktorską koncentrują się na diagnostyce obrazowej guzów miednicy mniejszej u dzieci.

Celem głównym pracy jest „optymalizacja oceny przedoperacyjnej i planowania leczenia rzadkich guzów miednicy mniejszej u dzieci z wykorzystaniem rezonansu magnetycznego”. Jest to zagadnienie bardzo ważne w codziennej praktyce klinicznej. Jako cele szczegółowe Doktorantka wymienia : „wykazanie znaczenia badania MR w ocenie lokalizacji zmiany i jej charakterystyki, ustaleniu relacji guza do sąsiadujących struktur anatomicznych, a także w monitorowaniu odpowiedzi na leczenia i we wspomaganiu decyzji terapeutycznych w przypadkach wymagających leczenia zabiegowego”.

Wszystkie przedstawione przez Doktorantkę lek. Paulinę Sobieraj cele zostały zrealizowane.

Wszystkie 3 publikacje są oparte na retrospektywnej analizie dokumentacji medycznej i badań obrazowych chorych diagnozowanych i leczonych w Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie.

Publikacja 1:

Retrospektywna analiza danych klinicznych i badań obrazowych 10 pacjentek z mięsakiem prążkowanokomórkowym narządów moczowo-płciowych. Stopień zaawansowania określono zgodnie z Intergroup Rhabdomyosarcoma Study (IRS) Group a stratyfikację ryzyka na podstawie klasyfikacji IRS i innych cech guza widocznych w badaniach obrazowych i histopatologicznych. Dla oceny wielkości guza posługiwano się objętością co jest bardziej czasochłonne ale lepiej określa wielkość nowotworu niż pomiary liniowe. Odpowiedź na leczenie oceniano procentową zmianą objętości kwalifikując do jednej z 6 grup zgodnie z zaleceniami Children's Oncology Group i European paediatric soft tissue sarcoma study group (Eur J Cancer 2019, 112: 98-106). Badanie MR pozwoliło na wykonywanie precyzyjnych zabiegów chirurgicznych oszczędzających płodność .

Publikacja 2:

Publikacja ta to opis 11 pacjentów z rzadkimi nowotworami miednicy mniejszej oraz przegląd literatury dotyczącej nietypowych guzów u dzieci.

Wszystkie guzy u 11 chorych były zweryfikowane histopatologicznie na podstawie materiału biopsyjnego lub operacyjnego. Wykazano przydatność badania MR w różnicowaniu rzadkich guzów miednicy mniejszej na podstawie cech obrazu różnych sekwencji MR.

Wszystkie przypadki są starannie opisane z podaniem szczegółowej charakterystyki obrazów MR oraz wyników histopatologicznych. Dane literaturowe stanowią cenne uzupełnienie zwłaszcza w zakresie diagnostyki różnicowej. Zdjęcia z badań MR są dobrze dobrane i starannie opisane. Praca może być bardzo cenną pomocą w diagnostyce różnicowej zmian guzowatych w miednicy mniejszej u dzieci. Cennym jest podkreślanie przez Doktorantkę konieczności korelowania obrazów MR z danymi klinicznymi i wynikami badań histopatologicznych.

Publikacja 3

Ta publikacja to przegląd piśmiennictwa i opis 4 przypadków dziewczynek z przerzutami do narządów miednicy lub piersi mięsaka tkanek miękkich lub kości. Przerzuty do piersi u dwóch chorych były przerzutami RMS kończyny górnej lub dolnej. U jednej chorej rozpoznano przerzut MRS do jajnika, u jednej przerzut chrząstniakomięsaka kości krzyżowej do splotów żylnych przymacicz. Obszerny przegląd literatury potwierdza, że takie sytuacje są skrajnie rzadkie. Podobnie jak w dwóch pozostałych publikacjach dane kliniczne wyniki badań obrazowych są przedstawione bardzo starannie i szczegółowo, zdjęcia z badań MR i usg dokładnie opisane a istotne zmiany wyraźnie zaznaczone.

Wszystkie 3 prace składające się na rozprawę doktorską mogą być cenną pomocą w codziennej diagnostyce różnicowej zmian guzowatych miednicy mniejszej u dzieci.

Dyskusja przedstawiona w rozprawie doktorskiej jest napisana ciekawie, skrótowo ale wyczerpująco omawia zagadnienie będące przedmiotem rozprawy koncentrując się na metodach diagnostyki obrazowej ze szczególnym uwzględnieniem badania MR.

Ważną częścią pracy jest podrozdział „ograniczenia wnioskowania” świadczy bowiem o umiejętności krytycznego spojrzenia na wykonaną pracę badawczą a w konsekwencji chęć doskonalenia warsztatu badawczego i naukowego.

Do głównych ograniczeń publikacji Doktorantka zalicza:

1. Retrospektywny charakter badania
2. Heterogenność grupy badawczej
3. Małą liczebność grup
4. Brak jednolitego protokołu obrazowania

5. Ograniczony czas obserwacji i brak analizy odległych wyników leczenia

Myślę, że Doktorantka jest nadmiernie krytyczna do swojej pracy. Ocena odległych wyników leczenia nie była tematem ani celem rozprawy doktorskiej lek. Pauliny Sobieraj, mała liczebność grup wynika z faktu, że nowotwory będące przedmiotem analizy występują bardzo rzadko a badanie było jednoośrodkowe.

Doktorantka przedstawiła następujące wnioski:

1. Rezonans magnetyczny stanowi metodę z wyboru w diagnostyce guzów miednicy mniejszej u dzieci zgodnie z zaleceniami europejskich towarzystw specjalistycznych.
2. Wysokorozdzielcze badania MR pozwalają na dokładną ocenę lokalizacji zmiany, jej charakterystykę oraz stosunku do struktur krytycznych.
3. Obrazowanie dyfuzyjne i po dożylnym podaniu środka odgrywa kluczową rolę w różnicowaniu zmian łagodnych i złośliwych oraz monitorowaniu odpowiedzi na leczenie.
4. PET-TK stanowi uzupełniającą metodę oceny rozsiewu choroby nowotworowej i jest szczególnie przydatne w diagnostyce przerzutów odległych.
5. Ze względu na rzadkość wielu typów guzów miednicy konieczne jest dalsze prowadzenie badań prospektywnych z celu potwierdzenia obserwacji i optymalizacji leczenia.

Wnioski 1 i 4 to bez wątpliwości stwierdzenia prawdziwe i udokumentowane, ale nie wynikają z badań i analiz składających się na przedstawioną do recenzji rozprawę doktorską.

Uważam, że rozprawa doktorska lek. Pauliny Sobieraj „Optymalizacja oceny i planowania leczenia rzadkich guzów miednicy mniejszej u dzieci w oparciu o badania metodą rezonansu magnetycznego” stanowi poprawne i wartościowe rozwiązanie ważnego zagadnienia klinicznego i naukowego oraz spełnia wszystkie wymagania formalne stawiane tego typu opracowaniom zgodnie z art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2024 poz. 1571).

Mam zaszczyt zwrócić się do Rady Naukowej Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie o dopuszczenie lek. Pauliny Sobieraj do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Barbara Bobek-Billewicz

Barbara Bobek-Billewicz